

שם ומס. הקורס: תולדות המוסיקה המערבית 3 (01-231-47)

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 4 ש"ש

מסטר: א'

שנת לימודים: תשע"ח

המרצה: ד"ר עטרה איזקסון
isaacs@biu.ac.il

מועד: יום ב' 10-14

שעת קבלה: ס"א יום ב' או ד' 15:40 (בתיאום מראש)

א. מטרות הקורס:

הקניית רקע מוסיקלי בסיסי נרחב של המוסיקה המערבית במאה ה-19, תוך התמקדות בהבנת המוסיקה בהקשרה ההיסטורי, התרבותי והאסתטי. הקורס סוקר את הסגנונות והז'אנרים המוסיקליים העיקריים של התקופה תוך ניתוח דוגמאות מייצגות מתוך יצירותיהם של המלחינים המרכזיים מבטהובן ועד מאהלר.

ב. תוכן הקורס:

מהלך השיעורים: (הרצאה משולבת דיון תוך המחשה ע"י ביצועים שונים וצפייה בדי.וי.די של היצירות בהופעות חיות, איסוף חומרים והדגמות באתר מתוקשב מלווה קורס)

תכנית הוראה מפורטת: קריאה נלווית מתוך הספר

Burkholder, Peter, Jay; Grout, Donald, Jay & Palisca, Claude V., *A history of Western music*. New York: Norton, 7th Ed., 2006.

ניתן להיעזר גם ב:

- (א) איזקסון, ע., (2012). פרק 5 – הרומנטיקה בתוך *תולדות המוזיקה מימי הביניים עד המאה העשרים*, יהודית כהן (עורכת), רמת אביב, הוצאת מטי"ח, עמ' 155-198
- (ב) אברבאיה עדו, *קיצור תולדות המוסיקה*. ת"א: אור-תו, 2010, עמ' 131-160

מס. השיעור	נושא השיעור	קריאה מומלצת, המסומנים ב * חובה
1-4	בטהובן – מבשר הרומנטיקה	*pp. 571-594
	סימפוניה מס. 3 ארואיקה, I	
	סונטה אפאסיונטה אופ. 57	
	הסימפוניה התשיעית ברה מינור	
5-6	התק' הרומנטית – מבוא ומאפיינים	*pp. 568-571, 602-605
7-8	שוברט – שר היער	pp. 605-611
	ה"עלמה והמוות" – ליד ורביעייה מס. 14 ברה מינור	
9-10	ברליוז – הסימפוניה הפנטסטית	*pp. 638-641
11-12	שופן – משורר הפסנתרנים נוקטורן, פרלוד, מזורקה	pp. 621-625
13-14	שומאן – מתוך אהבת המשורר אופ. 48	pp. 611-613
	מתוך קרנבל אופ. 9	

15	מנדלסון – קונצ'רטו לכינור במי מינור	
16	הקונצ'רטי הרומנטיים משומאן עד רחמנינוב	
17-18	ליסט הוירטואוז – סונטה בסי מינור	pp. 625-629
19-20-21	ורדי והאופרה האיטלקית מבוא	*pp. 659-660, 683-688
	לה טראוויאטה – פרלוד ומע' I ויולטה ואלפרדו	
	מע' II דמותו של גירמונט, מע' III ארית המוות	
22-23	וגנר – הפרלוד לטריסטן ואיזולדה	pp. 690-698
24-25	מאהלר – סימפוניה חמישית	pp. 772-776
	פרק I	
26	סיכום וחזרה	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: מבחן כניסה למח' ; קורס מע' 1 [47-132-01] ו- 2 [47-144-01], התמצאות בפרטיטורה (47-121-01)

חובות ומטלות:

נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים, האזנה והתכוננות משיעור לשיעור, קריאת חובה, עבודה, מבחן סוף סמסטר

מרכיבי הציון הסופי:

1. **מבחן 50%** מבוסס על תכני השיעור. המבחן כולל זיהוי קטעי האזנה של יצירות שלא נלמדו משך הקורס אך של אותם מלחינים, מושגים ושאלות קצרות.

2. מטלת כתיבה 50%

הסטודנט יחבר סדרה של 4-5 שאלות אודות מלחין ספציפי מהתקופה שלא נלמד משך הקורס, ובתוך יגדיר מהי תרומתו המשמעותית של המלחין לתק' הרומנטית. למשל: מוסורגסקי, דבוז'אק, פוצ'יני, צ'יקובסקי, פגניני, ברוקנר, ברהמס, בליני, ביזה, בורודין, רימסקי-קורסקוב, מאיירבר, אלבניז, סמטנה, דוניצטי, רחמנינוב או שטראוס וכו'. הסטודנט יסתמך בתשובותיו על 3-4 סוגי מקורות ביבליוגרפיים: ה' Groves', ספרים הקיימים ועוסקים במלחין במדף Rilm music, ML 410 מתוך מאגרי מידע. מטלה זו תוגש מודפסת בהיקף של 3-4 עמ', רווח של שורה וחצי, פונט 12, בשיעור האחרון של הסמסטר ותכלול שימוש בהפניות ביבליוגרפיות ורישום נכון שלהן בשיטת ה' MLA בגוף העבודה ובסיומה. יש לשים לב לעימוד הפסקאות ולאופן הציטוט.

אפשרות נוספת היא לבחור יצירה אחת שלא למדנו בקורס (למשל: מתוך הרביעיות המאוחרות של בטהובן, אחת הסימפוניות של ברהמס או של שומאן, מיצירותיה של קלרה שומאן, הרקוואם הגרמני, השישית של צ'יקובסקי, מן העולם החדש מאת דבוז'אק וכיו"ב), ולכתוב עליה את העבודה. גם כאן נדרשות שאלות הנוגעות לאנליזה, רקע וביבליוגרפיה מעודכנת, בגיבוי סימוכין ומראי מקום.

ציון עובר : 60

ד. ביבליוגרפיה מומלצת: (כללית)

- Dahlhaus, Carl. *Nineteenth Century Music*. Tr. by J. Bradford Robinson, Berkeley, 1989.
- Daverio, John. *Nineteenth Century Music and the German Romantic Ideology*. New York: Schirmer, 1993.
- Grout, Donald, Jay Palisca, Claude V., *A history of Western music*. New York: Norton, 1996.
- Le Huray, Peter, and James Day. *Music and Aesthetics in the Eighteenth and Early – Nineteenth Centuries*. Cambridge University Press, 1981.
- Longyear, Rey M. *Nineteenth-Century Romanticism in Music*. 3rd Ed. New Jersey: Prentice Hall, 1988.
- Plantinga, Leon. *Romantic Music: a History of Musical Style in Nineteenth-Century Europe*. New York: W. W. Norton, 1984.
- Ratner, Leonard G. *Romantic Music Sound and Syntax*. New York: Schirmer Books, 1992.
- Ringer, Alexander. *The Early Romantic Era, Between Revolutions: 1789 & 1848*. New Jersey: Prentice Hall, 1991.
- Rosen, Charles. *The Romantic Generation*. Cambridge: Harvard University Press, 1995.
- _____. *Critical entertainments: music old and new entertainments*. Cambridge: Harvard University Press, 2000.
- Sadie, Stanley. *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*. London: Macmillan Pub. 2nd Ed., 2001.
- Samson, Jim. *The Cambridge History of Nineteenth Century Music*. Cambridge University Press, 2002.
- Strunk, Oliver. *Source Readings in Music History*. Revised Ed. by L. Treitler, New York: Norton, 1998.
- Todd, Larry R. *Nineteenth -Century Piano Music*. New York: Schirmer Books, 1990.

ביבליוגרפיה ספציפית:

- Arnold, Ben. Ed. *The Liszt Companion*. Westport: Greenwood Press, 2002.
- Berlioz, Hector. *The art of music and other essays*. Tr. and Ed. by Elizabeth Csicsery-Ronay. Bloomington : Indiana University Press, 1994.
- Daverio, John. *Robert Schumann, Herald of a "New Poetic Age"*. New York: Oxford University Press, 1997.
- Eigeldinger, Jean-Jacques. *Chopin, Pianist and Teacher: As Seen by His Pupils*. Tr. by N. Shohet, Cambridge, 1988.
- Frisch, Walter. *Brahms and his World*. New Jersey: Princeton University Press, 1990.
- Holoman, D. Kern. *Berlioz*. Cambridge: Harvard University Press, 1982, 2nd Ed. 1991.
- Hopkins, Antony. *The Nine Symphonies of Beethoven*. Seattle: University of Washington Press, 1981.
- Lockwood, Lewis. *Beethoven: Studies in the Creative Process*. Cambridge: Harvard University Press, 1992.
- Macdonald, Hugh. *Berlioz's Orchestration Treatise*. Cambridge: Cambridge University Press, 2002.
- Mendelssohn, Felix. *A life in letters*. Ed. by Rudolf Elvers; Tr. from the German by Craig Tomlinson, New York : Fromm International, 1986.
- Musgrave, Michael. *Brahms Reader*. Yale University Press, 2000.
- Ostwald, Peter. *Schumann: The Inner Voices of a Musical Genius*. Boston: Northeastern University Press, 1985.

- Samson, Jim. *The Music of Chopin*. London: Routledge & Kegan, 1985.
- Schroeder, David P. *Haydn and the Enlightenment: the late symphonies and their audience*. Oxford: Clarendon Press, 1990.
- Solomon, Maynard. *The Late Beethoven: Music, Thought, Imagination*. University of California Press, 2003.
- Todd, Larry R. *Mendelssohn: a Life in Music*. New York: Oxford University Press, 2003.
- _____. *Mendelssohn and his World*. New Jersey: Princeton, 1991.
- Walker, Alan. *Franz Liszt : The Weimar Years 1848-1861*. London: Faber & Faber, 1989.
- _____. *Franz Liszt: The Virtuoso Years 1811-1847*. New York, 1983.